

חידון לראש השנה

1. מה (כנראה) משמעות הצירוף 'ראש השנה' בתנ"ך?

- א. היום החשוב בשנה
- ב. היום הראשון בשנה, כמו בימינו
- ג. החודש הראשון בשנה
- ד. החודש האחרון בשנה

2. מה משמעות שם החודש תשרי?

- א. לשון שרייה, שתלשך עלינו טובה בשנה החדשה
- ב. מן האכדית 'תשריתו' – 'התחלה'
- ג. ראשי תיבות: תקיעת שופר רחמי ייה
- ד. לשון תשורה – 'מתנה'

3. איזה שם עברי וכנעני קדום של חודש תשרי מתועד בתנ"ך?

- א. ירח בול
- ב. ירח זיו
- ג. ירח האתנים
- ד. ירח קן יזמו

4. איזו עונה מציינת המילה סתיו בתנ"ך?

- א. סתיו
- ב. חורף
- ג. אביב
- ד. קיץ

5. הציפור המזוהה עם הסתיו ועם ראשית השנה היא כמובן הנחליאלי. מי חידש את שמה?

- א. יהודה לייב גורדון
- ב. חיים נחמן ביאליק
- ג. אשר צבי גינצברג (אחד העם)
- ד. שלום יעקב אברמוביץ' (מנדלי מוכר ספרים)

6. איזה זמן מציין הצירוף 'בפרוס השנה החדשה'?

- א. ערב השנה החדשה, לקראת תחילה השנה
- ב. תחילת השנה ממש, כלומר שני הימים של ראש השנה
- ג. הימים שבין ראש השנה ליום הכיפורים
- ד. כל חודש תשרי

7. איזו מן המילים נרדפת בתנ"ך לשופר?

- א. יובל
- ב. עוגב
- ג. קְשִׁינִית
- ד. כל התשובות נכונות

8. "יהי רצון שתחדש עלינו שנה טובה ומתוקה" – מה פשר הצורה יְהִי?

- א. צורת העתיד של הפועל קָנָה, הנרדף לפועל קָנָה
- ב. צורת עתיד מקוצר של יְהִי, המביעה משאלה ואיחול
- ג. צורה מלשון המקרא (לעומת יְהִי בלשון חז"ל)
- ד. צורה מלשון חז"ל (לעומת יְהִי בלשון המקרא)

9. "שנה הלכה, שנה באה, אני כפיי ארימה" – מה פשר הצורה אַרְיָמָה?

- א. צורה משובשת שנקטה רק לצורך החרוז והמשקל
- ב. צורת הנקבה של אַרְיָם, ומכאן שהשיר מושר מפי ילדה ולא ילד
- ג. צורת עתיד מוארך של אַרְיָם, המשמשת לזירוז עצמי
- ד. שם פעולה של הפועל אָרַם

10. "בראש השנה, בראש השנה, פרח עננה ברקיע הסתיו" (נעמי שמר) – מה הייתה כנראה

המשמעות המקורית של המילה עֲנָנָה?

- א. מילה נרדפת לענן
- ב. ענן קטן
- ג. גוש עננים
- ד. ענני נוצה קלים

11. "בראש השנה, בראש השנה, בראש מתנגנת מנגינה משונה" (עברי לידר) – באיזו משמעות שימשה

בעבר המילה מְנַגֵּינָה?

- א. שיר לעג
- ב. נגינה
- ג. קונצרט
- ד. כל התשובות נכונות

12. "כי ידוע הרי שהודש תשרי זהו חודש מאוד חגיגי" (דתיה בן-דור) – מה מקור המילה חגיגי?

- א. מילה מקראית
- ב. מילה מלשון חז"ל
- ג. מילה מלשון ימי הביניים שחידשו התיבונים על פי הערבית
- ד. מילה מן העברית החדשה, חידוש של אליעזר בן-יהודה

13. המזל של חודש תשרי הוא מאזניים – מה הקשר בין המילים מאזניים ואַזְנַיִם?

- א. המאזניים קרויים על שום צורתם המזכירה שתי אוזניים.
- ב. האוזניים קרויות על שום צורתן המזכירה מאזניים.
- ג. מאזניים ואוזניים הן משורש אז"ן ושתיהן קשורות לשיווי משקל (מערכת שיווי המשקל של הגוף נמצאת באוזניים).
- ד. אין קשר גיזרוני בין המילים – הכתיב מאזְנַיִם באל"ף עתיק, אך כנראה אינו מקורי.

14. מהי דְבָשִׁית?

- א. כלי לדבש
- ב. סוכריית דבש
- ג. עוגת דבש קטנה
- ד. דְבָשִׁית של בָּקָר (גמל צעיר)

15. לקישוט שולחן החג אפשר להשתמש בראנר. מהי החלופה העברית של ראנר?

- א. רָצֵרֶץ
- ב. מַפָּת
- ג. שְׂבִילָה
- ד. מַצְעִית

16. מה נוכל להגיש לשולחן במקסו?

- א. יין
- ב. מרק
- ג. גרגרי רימון
- ד. מיני תרגימה

17. מה נוכל לאחל לקבוצת נשים?

- א. לְשָׁנָה טוֹבָה תִּפְתָּכוּ וְתִסְתַּמוּ
- ב. לְשָׁנָה טוֹבָה תִּפְתָּכֶנָּה וְתִסְתַּמְנֶנָּה
- ג. לְשָׁנָה טוֹבָה תִּפְתָּכֶנָּה וְתִסְתַּמְנֶנָּה
- ד. כל התשובות נכונות

18. שנה טובה ומתוקה! מה מיוחד בניקוד הצורה מתוקה?

- א. שיש בה שווא ולא צירי
- שיש בה קמץ לא פתח
- שיש בה שורוק ולא קיבוץ ודגש
- שאין בה דגש קל אחרי השווא